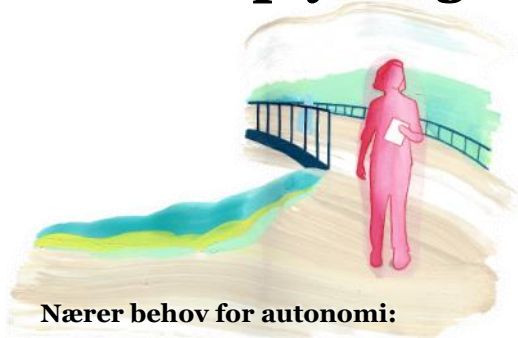

Kendetegn ved relationskompetente handlinger

Nærer 3 psykologiske behov:

Nærer behov for autonomi:

- Den voksnes smittende engagement
- Vedkommende aktiviteter
- Anslag i "børnehøjde", der giver børnene lyst til at rette opmærksomheden mod den voksne/mod aktiviteten
- Aktiviteter af betydning for børnene selv eller for andre
- Krav og regler fremstår meningsfulde for børnenes perspektiv
- Lader børnene finde egne løsninger
- Giver valgmuligheder
- Forsøger at sætte sig i børnenes sted
- Giver plads til undrende spørgsmål og spontane ytringer
- Bruger børnenes signaler – fx modstand, uro eller passivitet – som værdifuld information
- Forholder sig åbent til børnenes initiativer, og aktivitetens progression styres også af børnenes initiativer
- Verbal og non-verbal adfærd er inviterende og ikke-kontrollerende

Nærer behov for kompetence:

- Skaber overskuelig struktur
- Stiller opgaver klart og tydeligt, fx via modellering, og forsøger at sikre, at alle er med
- Bringer børnenes forforståelse i spil
- Udtrykker positive forventninger
- Afbøder usikkerhed så børnene ikke føler sig forkerte – fx ved at hilse fejl velkomne
- Ledsager ord med hjælpsom gestik
- Bruger "henimod-sprog" i stedet for "væk-fra-sprog" – giver handlings-alternativer
- Stiller differentierede spørgsmål
- Fastholder opmærksomhed på den/det, der skal være i fokus
- Stiller optimalt udfordrende opgaver
- Vender tilbage til den, der havde noget at sige
- Aktive og skabende opgaver hvor krop og/eller forestillingsevne er i bevægelse
- Variation der styrker børnenes opmærksomhed
- Gentagelse og genkendelighed
- Giver feedback der muliggør, at børnene kan opleve at lykkes
- Udtrykker glæde over børnenes bestræbelser og resultater
- Udvider børnenes begrebsverden

Nærer behov for samhørighed:

- Engagerer sig på lige fod med børnene – gensidigt engagement i fælles tredje
- Giver anerkendende feedback
- Bidrager til en god stemning (grin, venlighed, hjælpsomhed og positiv feedback)
- Gensidig glæde ved samværet (nævner hinandens navne, fysisk nærhed, blikkontakt, opsøger hinanden)
- Viser interesse i børnene
- Deler ud af sig selv
- Bruger humor
- Fællesskabende didaktik
- Børnene må kommunikere med hinanden
- Dynamisk øjeblik
- Børnene vil gerne efterleve fagpersonens forventninger/regler

Udtrykker afstemmere:

- Mimik: Smil; Latter; Blik rettet mod børnene; Spejling
- Gestik: Venlig berøring; Hovedet på skrå; Spejling
- Tonefald: Varieret; Opadgående; Lyst
- Ordvalg: Venligt uden sarkasme; Spejling; Optag; Timing i turgivning og -tagning; Humor
- Aktiv lytten med positive tilkendegivelser, nikken, små ord, hovedet på skrå m.m.
- Position: I øjenhøjde med børnene; Bevæger sig rundt mellem børnene
- Afbødning eller reparation af fejlafstemning

Handler omsorgsetisk:

- Tilgodeser fysiske behov
- Hjælper børnene med at løse konflikter
- Viser børnene respekt (afviser, ydmyger, bebrejder ingen)
- Stiller autentiske spørgsmål, der giver oplevelser af, at der er brug for børnene i aktiviteten
- Sætter barnet før reglen
- Indgår i dialog med børnene
- Bekræfter noget positivt i børnene og fokuserer ikke kun på deres eventuelle negative adfærd
- Viser sig som værdig rollemodel udtrykkende et højt etisk ideal, fx med sammenhæng mellem ord og handling og åbenhed om egne fejl
- Børnene kan praktisere et etisk ideal ved at bidrage til omverden – kammerater, skolen/daginstitutionen og lokalsamfundet

